

NAPOMENA:

Numerisati svaku stranu sveske u gornjem spoljašnjem uglu. Svaki zadatak početi na novoj strani. Zadaci moraju biti čitko i uredno napisani. Zaokruživanjem broja zadatka u tabeli na omotu označiti koji su zadaci rađeni, i pored toga upisati broj strane na kojoj zadatak počinje. Svako nepoštovanje ove napomene povlači oduzimanje jednog poena po zadatku!

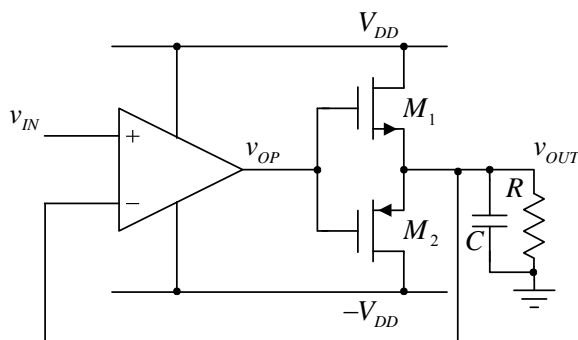
1. U kolu pojačavača snage sa slike 1 ulazni napon je trougaonog talasnog oblika, amplitude V_m i periode T . Poznati parametri u kolu su: $V_{DD} = 15\text{ V}$, $B_1 = B_2 = 1\text{ A/V}^2$, $V_{T1} = |V_{T2}| = 1\text{ V}$, $P_{D1\text{max}} = P_{D2\text{max}} = 30\text{ W}$.

a) [4] Ako je $V_m = 5\text{ V}$, $T = 10\text{ }\mu\text{s}$, $C = 1\text{ }\mu\text{F}$, $R \rightarrow \infty$, odrediti i nacrtati vremenske oblike napona v_{OUT} i v_{OP} , struja i_{OUT} , i_1 i i_2 , i snaga p_{D1} i p_{D2} .

b) [4] Ako je $T = 10\text{ }\mu\text{s}$, $C = 1\text{ }\mu\text{F}$, $R \rightarrow \infty$, odrediti maksimalnu amplitudu ulaznog napona tako da se na izlazu dobija maksimalno moguća amplituda simetričnog neizobličenog napona.

c) [8] Ako je $C = 1\text{ }\mu\text{F}$, $R \rightarrow \infty$, odrediti i skicirati zavisnost maksimalne amplitude ulaznog napona od T , tako da se na izlazu dobija maksimalno moguća amplituda simetričnog neizobličenog napona.

d) [4] Ako je $T = 10\text{ }\mu\text{s}$, $R = 1\text{ }\Omega$, $C \rightarrow 0$, odrediti maksimalnu amplitudu ulaznog napona tako da se na izlazu dobija maksimalno moguća amplituda simetričnog neizobličenog napona.

Slika 1

2. Na raspolaganju je transformator prenosnog odnosa 10:1:1, kalem $L = 42\text{ mH}$, kondenzator $C = 7.96\text{ mF}$ i dve diode sa $V_D = 1\text{ V}$.

Smatrati $|\sin x| \cong \frac{2}{\pi} - \frac{4}{3\pi} \cos(2x)$.

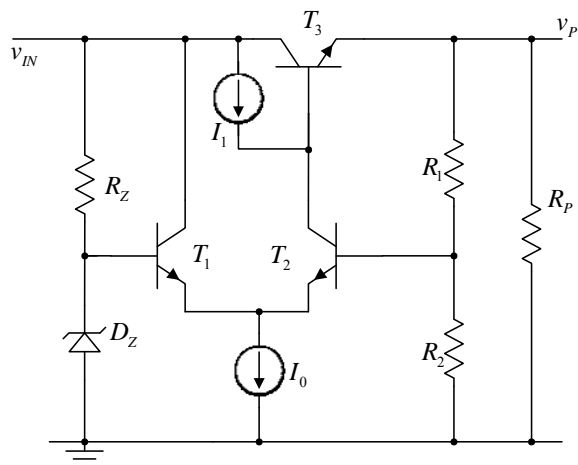
a) [1] Nacrtati šemu dvostranog ispravljača sa L filtrom koji koristi navedene komponente.

Na granici između kontinualnog i diskontinualnog režima provođenja ispravljača iz tačke a), smatrajući da struja potrošača nema naizmeničnu komponentu i da je ispravljač priključen na mrežni napon $v_{IN} = 220\sqrt{2}\text{ V} \sin(2\pi 50\text{ Hz } t)$:

b) [3] Odrediti jednosmernu komponentu izlaznog napona i izlazne struje.

c) [2] Odrediti amplitudu naizmenične komponente izlaznog napona.

d) [4] Jedan ispod drugog nacrtati i označiti vremenske dijagrame napona na ulazu L filtra i struje kabela.

Slika 3

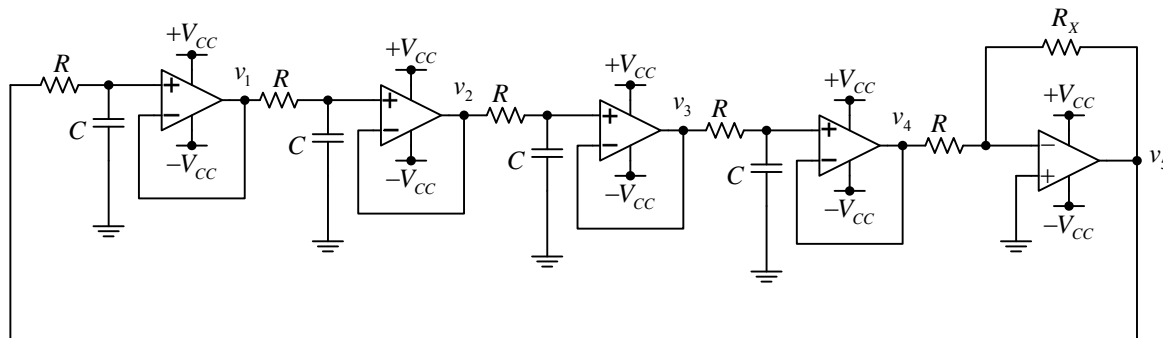
3. Parametri bipolarnih tranzistora u kolu sa slike 3 su $V_T = 25\text{ mV}$, $I_S = 10^{-9}\text{ A}$, $V_{CES} = 0.2\text{ V}$, $\beta = 99$. Parametri zener diode su $V_Z = 4.3\text{ V}$, $i_{Z\text{min}} = 1\text{ mA}$. Ostali parametri kola: $R_1 = 1.79\text{ k}\Omega$, $R_2 = 1\text{ k}\Omega$, $R_Z = 1\text{ k}\Omega$, $I_0 = 1\text{ mA}$, $I_1 = kI_0$, $k \in [0, 1]$.

a) [9] Ako je $v_{IN} = 14\text{ V}$ odrediti i na istom grafiku skicirati zavisnost $v_P(i_P)$, za $k = 0.5$ i $k = 1$.

- b) [4] Ako je $v_{IN} = 14\text{ V}$ oceniti kvalitet izvora za napajanje u zavisnosti od parametra k , određivanjem promene napona na izlazu kola u nominalnom režimu rada, u opsegu mogućih struja potrošača: $\Delta v_{LOAD}(k) = v_P(i_P = i_{P_{\min}})(k) - v_P(i_P = i_{P_{\max}})(k)$.
- c) [3] Ako je $v_{IN_{\max}} = 24\text{ V}$, dimenzionisati po snazi redni tranzistor.
- d) [2] Odrediti minimalnu dozvoljenu vrednost napona v_{IN} tako da kolo i dalje radi u nominalnom režimu rada.
- e) [2] Za vrednost napona v_{IN} određenu u prethodnoj tački, odrediti graničnu vrednost otpornosti R_Z tako da kolo uvek radi u nominalnom režimu rada.

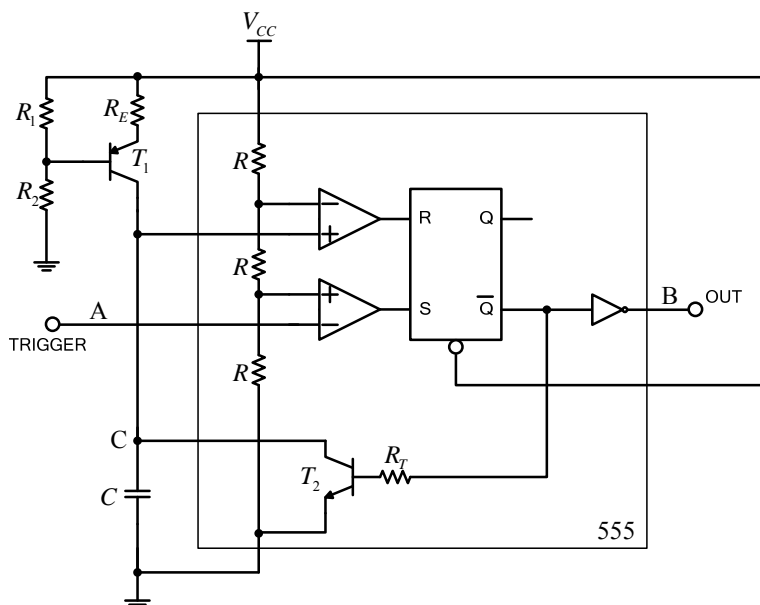
4. Na slici 4 je prikazan oscilator. Poznato je $R = 10\text{ k}\Omega$, $C = 10\text{ nF}$, $V_{CC} = 15\text{ V}$.

- a) [3] Odrediti frekvenciju oscilovanja.
- b) [3] Odrediti otpornost otpornika R_X pri kojoj kolo osciluje.
- c) [4] Odrediti amplitude napona na izlazima svih operacionih pojačavača i označiti pojačavač koji ide u zasićenje.

Slika 4

5. [10] Odrediti trajanje impulsa na izlazu kola sa slike 5, ukoliko se na ulazu TRIGGER pojavi kratkotrajan negativan impuls. Izračunati i nacrtati jedan ispod drugog vremenske dijagrame napona u tačkama A, B, i C. Smatrati da je $V_{CES} = 0$ i $\beta \rightarrow \infty$. Poznato je: $V_{CC} = 5\text{ V}$, $R_1 = 47\text{ k}\Omega$, $R_2 = 100\text{ k}\Omega$, $R_E = 2.7\text{ k}\Omega$, $C = 10\text{ nF}$, $V_{BE} = 0.7\text{ V}$.

Slika 5

6. PLL kod koga je fazni detektor realizovan primenom XOR kola koristi logička kola za koje je napon logičke jedinice 5 V , a napon logičke nule 0 V , VCO sa karakteristikom $f_0 = 100\text{ kHz} + 10\text{ (kHz/V)}(v_{OUT} - 3\text{ V})$ i NF filter sa $F(s) = \frac{1}{1 + s/\omega_p}$.

- a) [1] Nacrtati blok šemu ovog PLL-a.
- b) [5] Odrediti prenosnu karakteristiku faznog detektora i nacrtati odgovarajući dijagram ako je $v_1 = 5\text{ V h}(\sin(\omega_0 t))$, a $v_2 = 5\text{ V h}(\sin(\omega_0 t - \varphi))$.
- c) [4] Nacrtati vremenske dijagrame ulaznog napona PLL-a i izlaznog napona VCO-a tokom dve periode za frekvenciju ulaznog napona jednaku 90 kHz . Smatrati da je PLL sinhronizovan.